

Bacău

Un teatru în mișcare

Zilele Teatrului Bacovia ne-au permis să vedem ce mai e nou în "viața" acestui teatru. Un lucru e sigur: aici se întâmplă ceva. Teatrul este în renovare. Peste tot se găsesc schele, vechea zugrăveală a pereților a fost înlăturată. Directorul Calistrat Costin, vorbind parcă despre un copil al lui, ne-a spus cum ar vrea să arate foaierea, etajele superioare – unde se găsesc cabinetele actorilor și administrația –, peretele din dreapta, din stânga... Anul viitor vom vedea dacă a și reușit să-și îndeplinească măcar o parte din dorințele de acum.

Nu numai grija pentru starea clădirii este motivul pentru care se poate spune că la Bacău se întâmplă ceva. La sfârșitul fiecărei stagiuni, aceste zile... își propun o „retrospectivă” a producțiilor din ultimul an teatral. A fost un tur de forță: trei zile cu câte două spectacole. Toate, cu texte importante: **Lecția** de Eugen Ionescu, **Frumoasa călătorie a urșilor panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt** de Matei Vișniec, **Tango-Story** de Slawomir Mrożek & Sylvia Plath, **Visul unei nopți de vară** de William Shakespeare, **Bal la castel** de Jean Anouilh, **O noapte furtunoasă** de I.L. Caragiale.

Preocuparea de a avea un repertoriu serios, echilibrat, care să includă piese ale unor autori importanți din dramaturgia națională și universală reprezintă un punct în favoarea teatrului. Această intenție capătă și mai mult sens dacă ne gândim că, la majoritatea reprezentațiilor, cea mai mare parte a spectatorilor sunt tineri, elevi la școlile și liceele din Bacău,

care se întâlnesc aici, poate, pentru prima dată cu opera lui Mrożek sau Anouilh. (Ar fi de dorit ca, drept urmare, acestora să le fie stârnit interesul și pentru autori care nu sunt

fite, astfel, de o infuzie de prospețime. Se pare că la Bacovia se mizează pe influența, dorită de bun augur, a tinerilor artiști. Regizori, de pildă.

Eliza Noemi Judeu și Gabriel Duțu în **Frumoasa călătorie a urșilor panda**

cuprinși în programele școlare.) Dar ce te faci atunci când după vizionarea lui **Tango-Story** (regia: Dumitru Lazăr Fulga) nu înțelegi mai nimic din Mrożek, cu atât mai puțin din Sylvia Plath sau din gândul regizorului; când opera nu mai este de recunoscut și nu mai are nici un farmec, iar ceea ce se petrece pe scenă îți stârnește cu greu interesul? Sau atunci când la **O noapte furtunoasă** (în aceeași viziune regizorală) spectatorii se amuză la unele gesturi vulgare și la aluzii de același gen, rîd cu ușurință la intervenții care sunt departe de spiritul piesei, uitându-l, însă, pe Caragiale...?

Admiri efortul actorilor de a urmări indicațiile scenice și faptul că în urma acestora talentul lor rezistă, se impune și reușește să se vadă. Și asta pentru că ei compun o trupă cu reale disponibilități, sunt actori ce-și joacă bine rolurile, precum Florin Crăciunescu (Profesorul - **Lecția**) sau întreaga echipă a **Visului...**; se detașează însă Viorel Baltag (Fundulea), sau – dintre cei mai tineri – Daniela Vrânceanu (Eleva - **Lecția**). La Bacău sunt mulți actori aflați în primii ani de meserie. Ei pot învăța din experiența celor mai în vârstă în „ale teatrului”, iar aceștia din urmă au ocazia să pro-

În această stagiune la Bacău au fost montate două spectacole de licență: **Lecția**, regia: Dana Lungu (Academia de Artă Teatrală din Târgu-Mureș), spectacol bine construit, și **Visul unei nopți de vară**, o încercare pentru Răzvan Dincă (UNATC). Teatrul Bacovia a exploatat și sensibilitatea Oanei Leahu (**Bal la castel**) sau pe cea a lui Gheorghe Balint (**Frumoasa călătorie a urșilor panda...**). Poezia textului lui Vișniec, ce vorbește despre dragostea absolută a doi tineri care se transfigurează prin iubire, pierzându-și materialitatea, se regăsește doar parțial în spectacol. Se pierde din cauza utilizării unui spațiu scenic mult prea mare, inadecvat jocului dintre două personaje ce simt nevoia să șoptească atunci când își mărturisesc sentimentele. Astfel, contactul cu publicul este rupt adeseori, montarea pierzând din teatralitate. Chiar și soluțiile scenice alese par a fi de circumstanță. Cea mai frumoasă scenă a piesei, cea în care ei își „traduc” sentimentele prin intermediul unui singur sunet – „a...” –, este ratată. Nu știu dacă din cauza saxofonului care urma să scoată sunetele respective, dar cu siguranță din cauză că s-a ținut morțiș la această „idee”, cu toate că Gabriel Duțu (El) nu știa să cânte la saxofon.

Scenă din **Visul unei nopți de vară**

Scena a părut, astfel, mult prea lungă, devenind chiar obositoare.

Este interesantă această inițiativă de a da cale liberă tinerilor să se exprime, dar e important să rămână

doar o variantă a strategiei teatrului. Din ceea ce s-a văzut în cadrul acestor Zile, teatrul băcăuan este unul „în mișcare”: se lucrează la repertoriu, se montează spectacole, regizorii vin,

pleacă, pentru ca apoi să se întoarcă aici. Dar sunt așteptați și alții, pentru că - la Bacău - este nevoie de regizori.

Alina Mang

Oameni și păpuși

Din punct de vedere al repertoriului, nu ar fi putut nimeni cere mai mult: ne-am întâlnit cu șase titluri valoroase. Din punct de vedere al realizării, însă...

Lecția de Eugen Ionescu – spectacolul de licență al regizoarei Dana Lungu – este construit curat. Cadrul scenografic (Cris Ciobanu) se remarcă prin simplitate. Urmele de cretă de pe pereți dau, la început, încredere în Profesor. În timp ce Menajera le șterge parțial, cineva sună la ușă. Fără nici o grabă, femeia deschide. După ce totul s-a terminat - pereții au fost reumpluți de însemnări și Menajera șterge din nou urmele acestei lecții -, acoperă masa de pe care cadavrul Elevei a fost transportat. Din nou la ușă se sună, din nou femeia deschide fără nici o grabă. Și cortina cade. Absurdul textului nu reiese foarte clar, replicile nu au întotdeauna strălucire.

Frumoasa călătorie a urșilor panda... de Matei Vișniec (regia: Gheorghe Balint) prilejuiește la Bacău un spectacol lipsit de ritm. Lentoarea este parțial explicabilă (și, deci, scuizabilă) prin programarea spectacolului la o oră la care, de obicei, reprezentațiile se apropie de sfârșit. Pentru o poveste în doar două personaje, gândită într-o atmosferă intimă și cu mișcare minimă, spațiul de joc este deconcertant de mare.

Punerea în scenă a unui Shakespeare, mai întotdeauna, o îndrăzneală. Cu **Visul unei nopți de vară** (regia: Răzvan Dincă), riscul a fost dublu: cutezanță pentru proaspătul absolvent să se avânte către o asemenea piesă și curaj din partea directorului teatrului să îl sprijine.

Bal la castel de Jean Anouilh (regia: Oana Leahu) este spectacolul în care raportul dintre ideea regizorală, interpretarea actricească și concepția scenografică este cel mai echilibrat. E adevărat că în decor combinația de catifea roșie, draperii aurii și butaforie este destul de supărătoare pentru ochi (probabil, din cauza dimensiunilor reduse ale scenei). Apoi, deși secvențele care compun coloana sonoră aleasă de regizoare sunt frumoase, ele nu constituie un cadru unitar: Mozart nu se potrivește cu armoniile latino-americane ale secolului XX. Dansul lui Horace cu Isabela este nepermis de

slab, câtă vreme trebuie să vedem o fată – dansatoare de profesie – alături de cel pe care (crede că) îl iubește. Protagonistul reușește totuși să redea distinct pe cei doi frați. În fine, ca și celelalte spectacole, și **Bal la castel** suferă de lungimi.

În **Tango-Story** de Slawomir Mrożek (regia: Dumitru Lazăr Fulga), actorii redau un text care, declarat, nu-i mai aparține autorului. Din drama intelectualității/tiraniei nu mai rămâne mare lucru, totul pare că se desfășoară în lumea unui circ tembel, familia de artiști poate fi asemuită mai degrabă unor fanteze decât unor intelectuali. Astfel, asupra lor de către forța brută, reprezentată de Edek, devine nu revoltătoare, ci firească. Regizorul a reușit să facă personajele atât de profund

debitează fragmente din gazetăria politică a lui Caragiale... Din punct de vedere actricească nu sunt minusuri de semnalat.

Cel mai bun spectacol de la Bacău a fost însă unul neinclus în „meniul” oficial, și anume **Poveste chinezească** de Ana Ripka-Rus, realizat de Oana Leahu la Teatrul de animație. **Poveste chinezească** este o frumoasă parabolă despre găsirea rostului existenței și urmărirea idealurilor. Lucrat în cutie neagră, spectacolul îmbină delicatețe, umor și siguranță. Atmosfera specifică este redată prin trăsăturile și gesturile marionetelor, superbe evantaie în culori fosforescente și fondul sonor. Păcat de vocile imprimare, care sună, ca în mai toate spectacolele pentru copii, mios și fals.

Poveste chinezească

antipatice, încât finalul – foarte bun, cu supraviețuitorii familiei aprobând lângă catafalc perorațiile lui Edek – ne găsește deja goi de orice emoție.

Același regizor semnează și spectacolul **O noapte furtunoasă** de Caragiale. Ideile se țin lanț, dar nu toate sunt bune. Este de înțeles dorința unui regizor de a aduce noutăți în interpretarea unei piese arhicunoscute, dar clenciurile, găselnițele par uneori să uite regula de bază: logica. De pildă, spectacolul începe cu un grup de personaje stridente, care cântă „Of, inima meaaa”. Prima impresie este, datorită costumului „teatral”, că șeful bandei ar fi Ionescu, cel ale cărui comedii ținea Zița să le vadă. Numai că, după ce straniul personaj deschide gura, descoperim că este Rică Venturiano, care

Ca o concluzie a celor trei zile: valoarea actorilor băcăuani este mai mare decât ne-au arătat acum. Gabriel Duțu - se pare, cel mai utilizat actor al teatrului - a fost supus unui adevărat maraton (jucând roluri importante – dacă nu principale – în patru dintre cele șase spectacole), astfel încât, dacă în unele momente interpretarea sa a lăsat de dorit, lucrul poate fi pus și pe seama oboselii (firești) acumulate. Actorii se plâng că nu au prilejul să-și vadă colegii din alte părți, să simtă pulsul teatrului din restul țării. Păreaea este împărtășită de mulți oameni de teatru, nu numai de la Bacău. Subscriem: un schimb de experiență este întotdeauna mai prețios decât un schimb de păreri.

Daria Dimiu